

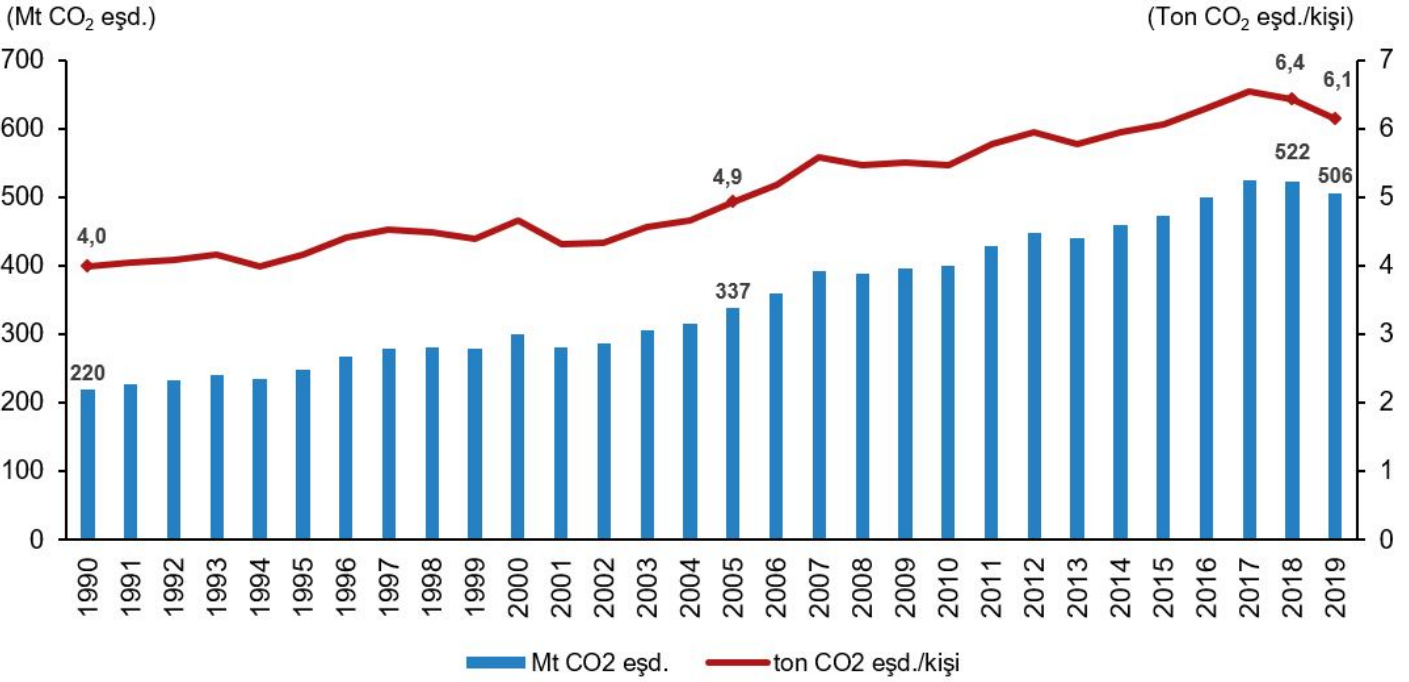
Sayı: 37196 30 Mart 2021 Saat: 10:00

Sera Gazı Emisyon İstatistikleri, 1990-2019

Toplam sera gazı emisyonu 2019 yılında 506,1 Mt CO₂ eşdeğeri oldu

Sera gazı envanteri sonuçlarına göre, 2019 yılı toplam sera gazı emisyonu bir önceki yıla göre %3,1 azalarak 506,1 milyon ton (Mt) CO₂ eşdeğeri (eşd.) olarak hesaplandı. Kişi başı toplam sera gazı emisyonu 1990 yılında 4 ton CO₂ eşd., 2018 yılında 6,4 ton CO₂ eşd. ve 2019 yılında 6,1 ton CO₂ eşd. olarak hesaplandı.

Toplam ve kişi başı sera gazı emisyonu, 1990-2019

Sektörlere göre emisyon miktarında enerji sektörü ilk sırada yer aldı

Toplam sera gazı emisyonlarında 2019 yılında CO₂ eşd. olarak en büyük payı %72 ile enerji kaynaklı emisyonlar alırken bunu sırasıyla %13,4 ile tarım, %11,2 ile endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı ve %3,4 ile atık sektörü takip etti.

Enerji sektörü emisyonları 2019 yılında, 1990 yılına göre %161 artarken bir önceki yıla göre %2,3 azalarak 364,4 Mt CO₂ eşd. olarak hesaplandı. Endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı emisyonları 1990 yılına göre %147,1 artarken bir önceki yıla göre ise %14,3 azalarak 56,4 Mt CO₂ eşd. olarak hesaplandı.

Tarım sektörü emisyonları 2019 yılında, 1990 yılına göre %47,7, bir önceki yıla göre %4,1 artarak 68 Mt CO₂ eşd. olarak hesaplandı. Atık emisyonları ise 1990 yılına göre %55,7 artarken bir önceki yıla göre %5 azalarak 17,2 Mt CO₂ eşd. olarak hesaplandı.

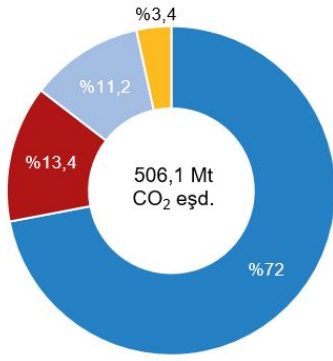
Sektörlere göre sera gazı emisyonları, 1990-2019

(Milyon ton CO₂ eşd.)

	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	1990-2019 değişim (%)	2018-2019 değişim (%)
Toplam emisyon	219,6	299,0	399,1	473,3	498,9	525,0	522,5	506,1	130,5	-3,1
Enerji	139,6	216,1	287,0	340,9	359,7	379,9	373,1	364,4	161,0	-2,3
Endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı	22,8	26,2	48,1	57,2	61,4	64,0	65,9	56,4	147,1	-14,3
Tarım	46,1	42,3	44,4	56,1	58,9	63,3	65,3	68,0	47,7	4,1
Atık	11,1	14,3	19,5	19,0	19,0	17,8	18,1	17,2	55,7	-5,0

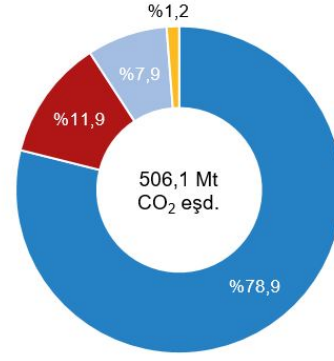
Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Sektörlere göre sera gazı emisyon oranları, 2019

■ Enerji ■ Tarım ■ Endüstriyel İşlemler ve Ürün Kullanımı ■ Atık

Gazlara göre sera gazı emisyon oranları, 2019

■ CO2 ■ CH4 ■ N2O ■ F-gazlar

CO₂ emisyonlarındaki en büyük payı enerji kaynaklı emisyonlar oluşturdu

Toplam CO₂ emisyonlarının 2019 yılında %34,6'sı elektrik ve ısı üretiminden olmak üzere %87,4'ü enerji sektöründen, %12,3'ü endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı sektöründen, %0,3'ü ise tarım ve atık sektörlerinden kaynaklandı.

CH₄ emisyonlarının %62,4'ü tarım, %19,5'i enerji, %18,1'i atık ve %0,03'ü endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı sektöründen; N₂O emisyonlarının ise %72,5'i tarım, %15,7'si atık, %8,8'i enerji ve %3'ü de endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı sektöründen kaynaklandı⁽¹⁾.

Gazlara göre sera gazı emisyonları, 1990-2019

(Milyon ton CO₂ eşd.)

	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	1990-2019 değişim (%)	2018-2019 değişim (%)
Toplam emisyon	219,6	299,0	399,1	473,3	498,9	525,0	522,5	506,1	130,5	-3,1
CO ₂	151,5	229,8	314,4	381,3	401,2	425,3	419,4	399,3	163,6	-4,8
CH ₄	42,5	43,7	51,4	51,6	54,5	54,8	58,1	60,3	41,8	3,8
N ₂ O	25,0	24,8	29,8	35,4	37,7	39,1	39,3	40,2	61,2	2,4
F-gazlar	0,6	0,7	3,6	5,0	5,5	5,7	5,7	6,2	898,2	10,1

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir. F-gazlar florlu gazlardır.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2022'dir.

AÇIKLAMALAR

Sera gazı emisyon istatistikleri haber bülteni, enerji, endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı, tarım ve atık sektörlerinden kaynaklanan, doğrudan sera gazları olan karbondioksit (CO₂), metan (CH₄), diazotmonoksit (N₂O) ve florlu gazları (F-gazları) kapsamaktadır. Dolaylı sera gazı emisyonları olan azotoksitler (NO_x), metan dışı uçucu organik bileşikler (NMVOC), karbonmonoksit (CO) ve kükürtdioksit (SO₂) kapsamamıştır.

(1) Yuvarlamadan dolayı toplamı %100'ü vermeyebilir.

TS37196

Teknik bilgi için: Kadir AKSAKAL

Telefon: +90 312 454 7802

e.posta: kadir.aksakal@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu

Telefon: +90 312 454 72 56

e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

 / tuikbilgi

 / tuikbilgi